

Medycyna katastrof	
NAZWA PRZEDMIOTU	Medycyna katastrof
LICZBA PUNKTÓW ECTS	1
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	mgr Małgorzata Maluty
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	mgr Małgorzata Maluty
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	15
ĆWICZENIA	10
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Zapoznanie studenta z podstawami medycyny katastrof i odmiennościami w postępowaniu z chorymi w przypadku zdarzeń mnogich i masowych.
CEL 2	Przekazanie studentom wiedzy na temat rodzajów możliwych katastrof i ich rozpoznawania.
CEL 3	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do wykorzystania wiedzy związanej z koniecznością rozpoznania zdarzenia mnogiego, masowego oraz katastrofy i wykonywania medycznych czynności ratunkowych ze szczególnym uwzględnieniem standardów przewidzianych dla w/w sytuacji.
EFEKTY UCZENIA SIĘ ¹	
C.W.21	Zna i rozumie zasady dekontaminacji;

Medycyna katastrof

C.W.26	Zna i rozumie zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe
C.W.43	Zna i rozumie zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu;
C.W.75	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej;
C.W.81	Zna i rozumie zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;
C.W.82	Zna i rozumie zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych;
C.W.83	Zna i rozumie techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu;
C.W.85	Zna i rozumie postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dorosłych;
C.W.86	Zna i rozumie postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci;
C.W.87	Zna i rozumie rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego;
C.W.88	Zna i rozumie rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w SOR;
C.W.90	Zna i rozumie zasady transportu pacjenta z obrażeniami ciała;
C.W.94	Zna i rozumie rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach z dużą liczbą poszkodowanych;
C.W.95	Zna i rozumie procedury medyczne i działania ratunkowe związane z wystąpieniem zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego;
C.W.96	Zna i rozumie rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego;
C.W.97	Zna i rozumie etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach z dużą liczbą poszkodowanych;
C.W103	Zna i rozumie rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikowania do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;
C.W104	Zna i rozumie zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;
C.W111	Zna i rozumie zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
C.W112	Zna i rozumie rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;
C.W115	Zna i rozumie obraz radiologiczny podstawowych chorób;

Medycyna katastrof

C.W116	Zna i rozumie zasady diagnostyki za pomocą badań obrazowych, w szczególności oceny ultrasonograficznej w zakresie protokołów ratunkowych;
C.U1	Potrafi ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;
C.U17	Potrafi ocenić stan neurologiczny pacjenta;
C.U45	Potrafi wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;
C.U46	Potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki;
C.U47	Potrafi zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki;
C.U48	Potrafi tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej;
C.U49	Potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego;
C.U50	Potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem respiratora transportowego;
C.U51	Potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora zautomatyzowanego;
C.U52	Potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego;
C.U53	Potrafi wykonać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;
C.U54	Potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta;
C.U55	Potrafi wykonać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;
C.U56	Potrafi wykonać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;
C.U57	Potrafi unieruchomić kończynę po urazie;
C.U58	Potrafi stabilizować i unieruchomić kręgosłup;
C.U59	Potrafi wdrożyć odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu;
C.U60	Potrafi ocenić obrażenia przy zastosowaniu skal urazowych;
C.U62	Potrafi decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o zaprzestaniu jej przeprowadzenia;
C.U63	Potrafi dokonać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych;
C.U64	Potrafi działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego;
C.U65	Potrafi transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych;

Medycyna katastrof

C.U66	Potrafi identyfikować obrażenia ciała i wdrażać postępowanie ratunkowe, z uwzględnieniem obrażeń wielomiejskowych i wielonarządowych;
C.U67	Potrafi identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać spełnienie kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego;
C.U69	Potrafi dostosować postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta;
C.U71	Potrafi rozpoznać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta;
C.U74	Potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych;
C.U75	Potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego;
K.S1	Jest gotów aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;
K.S2	Jest gotów przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K.S3	Jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb;
K.S4	Jest gotów organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K.S5	Jest gotów dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K.S6	Jest gotów kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
K.S7	Jest gotów przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.

WYMAGANIA WSTĘPNE²

Medycyna katastrof

C.U 1	Potrafi ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;
C.U 2	Potrafi ułożyć pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan podczas wykonywania badania;
C. U3	Potrafi postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych;
C. U4	Potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta;
C. U 7	Potrafi przeprowadzić wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;
C. U 8	Potrafi ocenić stan świadomości pacjenta;
C. U 9	Potrafi ułożyć pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń ciała;
C. U10	Potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;

TREŚCI PROGRAMOWE	SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH	Efekty uczenia się
WYKŁAD 1	Wprowadzenie do problemu medycyny katastrof podstawowe pojęcia. Definicja klęski żywiołowej. Rodzaje katastrof spowodowanych siłami natury i wywołanych przez człowieka. Plany zabezpieczenia ratunkowego z uwzględnieniem zabezpieczenia medycznego na wypadek katastrof.	3
WYKŁAD 2	Triage segregacja medyczna (wstępny triage, etapy triageu przesiewowego). Organizacja pomocy medycznej w wypadkach masowych katastrof. Zasady dekontaminacji w zdarzeniach masowych. Zasady transportu poszkodowanych. Rola szpitalnego oddziału ratunkowego podczas wypadków masowych spowodowanych atakami terroru.	3
WYKŁAD 3	Organizacja Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze powiatu, województwa i kraju. Organizacja przekazywania informacji w zabezpieczeniu medycznym wypadków masowych i katastrof. Rola i organizacja łączności radiowej.	3
WYKŁAD 4	Terroryzm bombowy i bioterroryzm zagrożenia i procedury postępowania.	2
WYKŁAD 5	Ryzyka związane z dużymi zgromadzeniami, zabezpieczenie medyczne.	2
WYKŁAD 6	Psychologiczne aspekty katastrof.	2
ĆWICZENIE 1	Ćwiczenia z doskonalenia triage'u, ćwiczenia z mapą, korzystanie z baz danych.	5
ĆWICZENIE 2	Symulowane zdarzenie masowe/katastrofa.	5

METODY DYDAKTYCZNE³	
M1	Wykład
M2	Symulowane zdarzenie medyczne
M3	Dyskusja
M4	Praca w grupach
M5	Burza mózgów
NAKŁAD PRACY STUDENTA⁴	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	25
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	-
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	25
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
<p>Student otrzymuje odrębne oceny ewaluacji efektów kształcenia - wykład (egzamin), ćwiczenia - zaliczenie z oceną.</p> <p>Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.</p> <p>Uzyskanie negatywnego wyniku egzaminu w sesji poprawkowej lub ostatecznie w ramach warunku krótkoterminowego oznacza niezaliczenie przedmiotu i konieczność jego powtarzania.</p>	
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY⁵	Test wielokrotnego wyboru, sprawdzian pisemny złożony z pytań otwartych, test wielokrotnej odpowiedzi, test wyboru TAK/NIE lub dopasowania odpowiedzi.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI⁶	Demonstracja umiejętności – zdarzenie symulowane, aktywność na zajęciach (ocena zrozumienia zagadnień ocena umiejętności analizy i syntezy rozwiązywania problemów).
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH⁷	Aktywność na zajęciach, obserwacja zachowania wobec pacjentów, kolegów, ocena pracy w grupie.
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE⁸	Kolokwia, prezentacje multimedialne, projekty.

SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE⁹ (I i II termin)	Egzamin (I i II termin)
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 2,0	<p>Student nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: 50% i mniej niż 50%</p>
NA OCENĘ 3,0	<p>Student opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 51%</p>
NA OCENĘ 3,5	<p>Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dostatecznej, ale niewystarczające dla oceny dobrej.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 66%</p>
NA OCENĘ 4,0	<p>Student opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmuje w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 71%</p>
NA OCENĘ 4,5	<p>Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dobrej, ale niewystarczające dla oceny bardzo dobrej.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 86%</p>
NA OCENĘ 5,0	<p>Student opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 91%</p>

NA OCENĘ 6,0

Student osiągnął efekty uczenia ilościowo lub jakościowo wykraczające poza zakres przewidziany programem kształcenia dla przedmiotu, w szczególności: posiada wiedzę znacznie przekraczającą zakres określony programem kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową

Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: 100% oraz dodatkowe osiągnięcia wykraczające ilościowo lub jakościowo poza te przewidziane na ocenę bardzo dobrą

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- [1] Przemysław Guła - *Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach*, Medycyna Praktyczna
- [2] Andrzej Zawadzki – *Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych*, Warszawa, PZWL
- [3] Jan Ciećkiewicz, Odeda Benin – Goren, Przemysław Guła, Kazimierz Krzowski, Stanisław Nakonieczny, Jacek Nitecki, Jarosław Rospond, Liliana Styka - *Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych*, Wrocław, Górnicki Wydawnictwo Medyczne

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] Przemysław Guła, Waldemar Machała – *Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała*, Warszawa
- [2] Przemysław Guła, Kuba Jałoszyński, Paweł Tarnawski – *Medyczne skutki terroryzmu*, Warszawa, PZWL
- [3] Krzysztof Chomiczewski, Wiesław Gall, Jacek Grzybowski – *Epidemiologia działań wojennych i katastrof* – Bielsko Biała, α-medica press

¹ **Odniesienie Efektów uczenia się: są one przepisane dosłownie jak w standardach- NALEŻY Efekty Uczenia się modyfikować w niewielkim zakresie odnosząc do specjalności realizowanego przedmiotu** Ważne jest, aby treści zajęć korespondowały z zacytowanymi efekty uczenia się.

² **W warunkach wstępnych** proszę nie wymieniać konieczności zaliczenia określonych przedmiotów, tylko uprzednio osiągnięte efekty uczenia, które są oczekiwane. (student zna anatomię, potrafi rozpoznać problemy zdrowotne pacjenta a nie student zdał egzamin np. z Anatomii, Podstaw Pielęgniarstwa.

³ **Wpisać metody dydaktyczne** np. Wykład, Konwersatorium, Seminarium, Dyskusja, Ćwiczenie laboratoryjne, Metoda problemowa, Prezentacja multimedialna, Rozwiązywanie zadań, Metody e-learningowe, Analiza przypadku, Burza mózgów, Pokaz, Nauczanie przy łóżku chorego, Zajęcia praktyczne, Ćwiczenia w warunkach symulowanych, Wirtualny pacjent, Symulowany Pacjent, Ćwiczenia komputerowe, Samokształcenie.

⁴ Przy **Nakładzie pracy** studenta należy zwrócić uwagę na to, aby łączna liczba godzin (z Nauczycielem i bez) odpowiadała liczbie punktów ECTS, przy założeniu, że 1 punkt ECTS = 25-30 godzin.

⁵ Metody weryfikacji efektów uczeni się/Sprawdziany **w zakresie wiedzy; egzamin/sprawdziany ustne i pisemne.** **Formy egzaminów pisemnych to: esej, raport, krótkie ustrukturyzowane pytania,** test wielokrotnego wyboru,

sprawdzian pisemny złożony z pytań otwartych (ilu), test wielokrotnej odpowiedzi, test wyboru TAK/NIE lub dopasowania odpowiedzi, projekt pisemny.

⁶ Metody weryfikacji efektów uczeni się/sprawdziany **w zakresie umiejętności** to: demonstracja umiejętności (egzamin praktyczny, zaliczenie w formie Mini-OSCE, opisy przypadków (ustalenie i prezentowanie planu specjalistycznej opieki pielęgniarstwa), aktywność na zajęciach (ocena zrozumienia zagadnień ocena umiejętności analizy i syntezy rozwiązywania problemów), dzienniczek umiejętności.

⁷ Metody weryfikacji efektów uczeni się/Możliwa ocena **kompetencji społecznych** to: aktywność na zajęciach, obserwacja zachowania wobec pacjentów, kolegów, ocena pracy w grupie.

5.6.7 Oczywiście nie wszystkie te sposoby muszą być zastosowane na każdym kursie.

⁸ Sprawdziany kształtujące np. kolokwia, prace śródsemestralne (prezentacje multimedialne, projekty, standardy, procedury, rekomendacje do praktyki pielęgniarstwa).

⁹ Sprawdziany podsumowujące np. egzamin, zaliczenie końcowe. Uwzględnić sposób oceny w drugim terminie oraz warunki do zaliczenia (dopuszczenie do zaliczenia/egzaminu).